

**Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe**

Proces szacowania szkód w świetle znowelizowanej ustawy Prawo łowieckie

Solec Kujawski, 27 kwietnia 2018 r.

---

www.lasy.gov.pl

Podstawy prawne dotyczące procesu szacowania szkód łowieckich:

- ustawa Prawo łowieckie
(nowelizacja z dnia 22 marca 2018 r.) – Rozdział 9 – Szkody Łowieckie;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 r.
w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań
za szkody w uprawach i płodach rolnych;
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Szkoda łowiecka

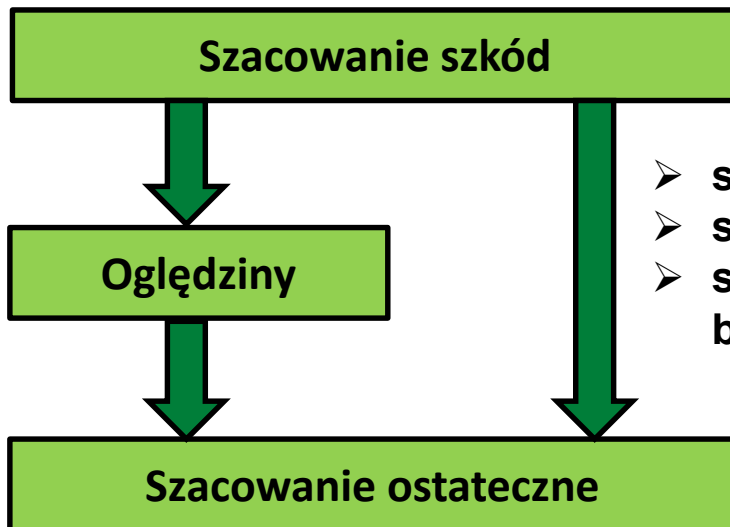
- Szkody łowieckie to szkody wyrządzone:
  - w uprawach i płodach rolnych przez zwierzynę łowną tj. dziki, jelenie, daniele i sarny,
  - przy wykonywaniu polowania

Odpowiedzialność finansowa za szkody łowieckie

- dzierżawca lub zarządcy obwodu łowieckiego w przypadku szkód wyrządzonych przez dziki, jelenie, daniele i sarny
- Skarb Państwa:
  - w przypadku szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną (łoś), na obszarach obwodów łowieckich leśnych; odszkodowanie wypłaca PGL LP ze środków budżetu Państwa,
  - w przypadku szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną (łoś) na obszarach obwodów łowieckich polnych oraz obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich oraz wyrządzonych przez dziki, jelenie, daniele i sarny na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich odszkodowanie wypłaca zarząd województwa ze środków budżetu państwa.

Etapy likwidacji szkód łowieckich

- szkody w płodach rolnych;
- szkody od dzików na łąkach i pastwiskach;
- szkody w uprawach, gdy zgłoszenie następuje bezpośrednio przed sprzętem lub w jego trakcie.

Oględziny a szacowanie ostateczne

- Oględziny uszkodzonej uprawy to czynności zespołu szacującego w ramach zwanego potocznie „szacowania wstępnego”. Głównym założeniem oględzin jest potwierdzenie okoliczności określonych we wniosku o szacowanie: uszkodzeń roślin oraz podmiotu, który szkodę wyrządził. Oględziny dają możliwość potwierdzenia uszkodzeń roślin na różnych etapach wegetacji, co umożliwia podjęcie decyzji o kontynuacji uprawy lub jej likwidacji z uwagi na powstały zakres uszkodzeń. Dodatkowo umożliwia zebranie podstawowych danych dotyczących uprawy oraz podjęcie działań prewencyjnych zabezpieczeniu upraw przed dalszym powiększaniem się uszkodzeń.

Wysokość odszkodowania dla szkód w uprawach wymagających zaorania stwierdzona na etapie wegetacji roślin np. podczas oględzin ustala się w zależności od terminu powstania szkody, i tak:

- w okresie do dnia 15 kwietnia – w wysokości 25%
- w okresie od dnia 16 kwietnia do dnia 20 maja – w wysokości 40%
- w okresie od dnia 21 maja do dnia 10 czerwca – w wysokości 60%
- w okresie od dnia 11 czerwca – w wysokości 85%
- Szacowanie ostateczne to zbiór szczegółowych czynności, stanowiących podstawę wyliczenia wielkości odszkodowania.

Ogólny (uproszczony) przebieg procesu szacowania szkód łowieckich

- złożenie wniosku przez właściciela lub posiadacza gruntów rolnych o przeprowadzenie oględzin lub szacowania ostatecznego;
- oględziny lub szacowanie ostateczne wykonane przez zespół składający się z: przedstawiciela gminy, przedstawiciela zarządcy lub dzierżawcy obwodu łowieckiego oraz właściciela lub posiadacza gruntu rolnego;
- wypłata odszkodowania ze środków dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego, w przypadku nie wnoszenia odwołania przez jedną ze stron;
- wniesienie odwołania do nadleśniczego PGL LP (dyrektora regionalnej dyrekcji LP);
- oględziny lub szacowanie ostateczne przeprowadzone przez nadleśniczego PGL LP (dyrektora regionalnej dyrekcji LP), w pracach mogą brać udział członkowie zespołu, a dodatkowo przedstawiciel izby rolniczej na pisemny wniosek członka zespołu;
- wydanie przez nadleśniczego PGL LP (dyrektora regionalnej dyrekcji LP) decyzji ustalającej wysokość odszkodowania (tylko w przypadku szacowania ostatecznego);
- wypłata odszkodowania ze środków dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego;

wniesienie przez właściciela lub posiadacza gruntów rolnych albo dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego powództwa do sądu.

Terminy zawiadamiania poszczególnych członków zespołu przy oględzinach i szacowaniu ostatecznym:

- oględziny – nie później niż przed upływem 3 dni od dnia otrzymania wniosku;
  - szacowanie ostateczne – nie później niż przed upływem 3 dni od dnia otrzymania informacji o terminie sprzętu uprawy;
- Zawiadomienia dokonuje przedstawiciel gminy

Terminy zawiadamiania poszczególnych członków zespołu w trybie odwoławczym:

- oględziny – nie później niż przed upływem 3 dni od dnia otrzymania wniosku;
  - szacowanie ostateczne – nie później niż przed upływem 3 dni od dnia otrzymania informacji o terminie sprzętu uprawy;
- Zawiadomienia dokonuje nadleśniczy PGL LP (dyrektor regionalnej dyrekcji LP)

Ustalenia dokonywane podczas oględzin:

- gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę;
- rodzaj, stan i jakość uprawy;
- obszar całej uprawy;
- szacunkowy obszar uprawy, która została uszkodzona;
- szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze.

Protokół oględzin

- imiona i nazwiska osób biorących udział w oględzinach;
- datę sporządzenia protokołu oraz datę dokonania oględzin;
- dane podlegające ustaleniu;
- szkic sytuacyjny uszkodzonej uprawy;
- czytelne podpisy osób biorących udział w oględzinach;
- informacje o wnoszeniu lub niewnoszeniu przez członków zespołu zastrzeżeń do protokołu (zastrzeżenia z uzasadnieniem).

Protokół sporządza się w trzech jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdego członka zespołu.

Ustalenia dokonywane podczas szacowania ostatecznego:

- gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę;
- rodzaj uprawy lub płodu rolnego;
- stan i jakość uprawy lub jakość płodu rolnego;
- obszar całej uprawy lub szacunkową masę zgromadzonego płodu rolnego;
- obszar uprawy, która została uszkodzona, lub szacunkową masę uszkodzonego płodu rolnego;
- procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze;
- plon z 1 ha;
- wysokość odszkodowania.

Rozmiar szkody i wysokość odszkodowania

- Po ustaleniu wydajności szacowanej można przystąpić do obliczenia rozmiaru szkody, który ustala się po przez pomnożenie powierzchni zredukowanej przez plon wydajność z jednego hektara szacowanej uprawy. Rozmiar szkody można też określić jako wielkość utraconego plonu, w wyniku zaistniałej szkody. W płodach rolnych ustala się na podstawie określenia szacunkowej masy uszkodzonego płodu rolnego (w tym przypadku traktować należy jako rozmiar szkody)
- Wysokość odszkodowania w uprawach ustala się mnożąc rozmiar szkody przez cenę skupu, (ustaloną w dniu powstania szkody, w rejonie jej wystąpienia), a następnie pomniejszając o nieponiesione koszty zbioru, transportu i przechowywania (jeśli takie zaistniały).

Wzór: rozmiar szkody = powierzchnia zredukowana X ustalony plon/ha

Wysokość odszkodowania = rozmiar szkody X cena skupu – nieponiesione koszty

Wyjątki:

- wysokość odszkodowania za szkody wyrządzone przez dziki na łąkach i pastwiskach ustala się na podstawie wartości utraconego plonu w danym sezonie wegetacyjnym oraz kosztów doprowadzenia uszkodzonego obszaru do stanu pierwotnego po przez ustalenie tych kosztów na podstawie aktualnych cen prac agrotechnicznych oraz wartości nasion niezbędnych do ich wysiania.

Określenie wielkości nieponiesionych kosztów

- Obliczone odszkodowanie może być zmniejszone o nieponiesione koszty zbioru, transportu i przechowywania jedynie w uzasadnionych przypadkach, tj. wtedy, gdy faktycznie wystąpiły. Powinny być określone indywidualnie dla każdego szacowania, z uwzględnieniem poszczególnych nieponiesionych kosztów, przy pełnym uzasadnieniu ich powstania. Należy więc definitywnie wykluczyć z wyliczeń stosowanie bliżej nieokreślonych, bezpodstawnych, procentowych przeliczników. Nieponiesione koszty ustala się na podstawie cen obowiązujących na dane czynności (koszty zbioru, transportu, magazynowania), ustalone przez ODR lub ceny przyjęte przez firmy świadczące powyższe usługi.
- W przypadku zniszczeń uprawy, dla których zbiór jest dokonywany, nie umniejsza się odszkodowania o koszt zbioru, ponieważ bez względu na powstałą szkodę dokonuje się zebrania pozostałych na uprawie roślin.

Protokół szacowania ostatecznego (zawiera w szczególności)

- imiona i nazwiska osób biorących udział w szacowaniu ostatecznym;
- datę sporządzenia protokołu oraz datę dokonania szacowania ostatecznego;
- dane podlegające ustaleniu;
- szkic sytuacyjny uszkodzonej uprawy;
- czytelne podpisy osób biorących udział w szacowaniu ostatecznym;
- informacje o wnoszeniu lub niewnoszeniu przez członków zespołu zastrzeżeń do protokołu (zastrzeżenia z uzasadnieniem).

Protokół sporządza się w trzech jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdego członka zespołu.

Wyплаты odszkodowania dokonuje dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego w terminie 30 dni od dnia otrzymania protokołu z szacowania ostatecznego, od którego nie wniesiono odwołania

Wnoszenie odwołania

- przysługuje zarządcy lub dzierżawcy obwodu łowieckiego, jak również właścicielowi lub posiadaczowi gruntów rolnych;
- jest składane do nadleśniczego PGL LP właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody (w przypadku, gdy obwód łowiecki, na terenie którego wystąpiła szkoda, został wyłączony z wydzierżawienia i przekazany w zarząd nadleśnictwa PGL LP, właściwym w sprawie ustalenia wysokości odszkodowania jest dyrektor RDLP);
- w terminie 7 dni od daty podpisania protokołu oględzin lub szacowania ostatecznego.

Obowiązki spoczywające na nadleśniczym (dyrektorze RDLP) w trakcie rozpatrywania odwołania od oględzin i szacowania ostatecznego:

- zawiadomienie członków zespołu, który dokonywał oględzin lub szacowania ostatecznego (3 dni);
- dodatkowo zawiadamia przedstawiciela właściwej izby rolniczej ze względu na miejsce wystąpienia szkody, o ile został złożony wniosek o jego udział przez któregoś członka zespołu (3 dni);
- dokonuje oględzin lub szacowania ostatecznego (7 dni);
- sporządza protokół z wyłączeniem informacji o wysokości odszkodowania, do którego dołącza opinię przedstawiciela izby rolniczej na temat oszacowania szkody;
- ustala wysokość odszkodowania w drodze decyzji, biorąc w szczególności pod uwagę informacje zawarte w protokołach oględzin i szacowania ostatecznego sporządzonych również w trybie odwoławczym, opinia przedstawiciela izby rolniczej nie jest wiążąca (14 dni);

Wyplata odszkodowania następuje ze środków dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego w terminie do 30 dni od dnia doręczenia decyzji

Właściciel albo posiadacz gruntów rolnych, a także dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego niezadowolony z decyzji wydanej przez nadleśniczego (dyrektora RDLP) ustalającej wysokość odszkodowania może, w terminie trzech miesięcy od dnia jej doręczenia, wnieść powództwo do sądu właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody

Nadleśniczy (dyrektor RDLP) lub jego przedstawiciel podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie ustalenia wysokości odszkodowania, jeżeli jest członkiem koła łowieckiego będącego dzierżawcą obwodu łowieckiego, którego dotyczy to postępowanie.

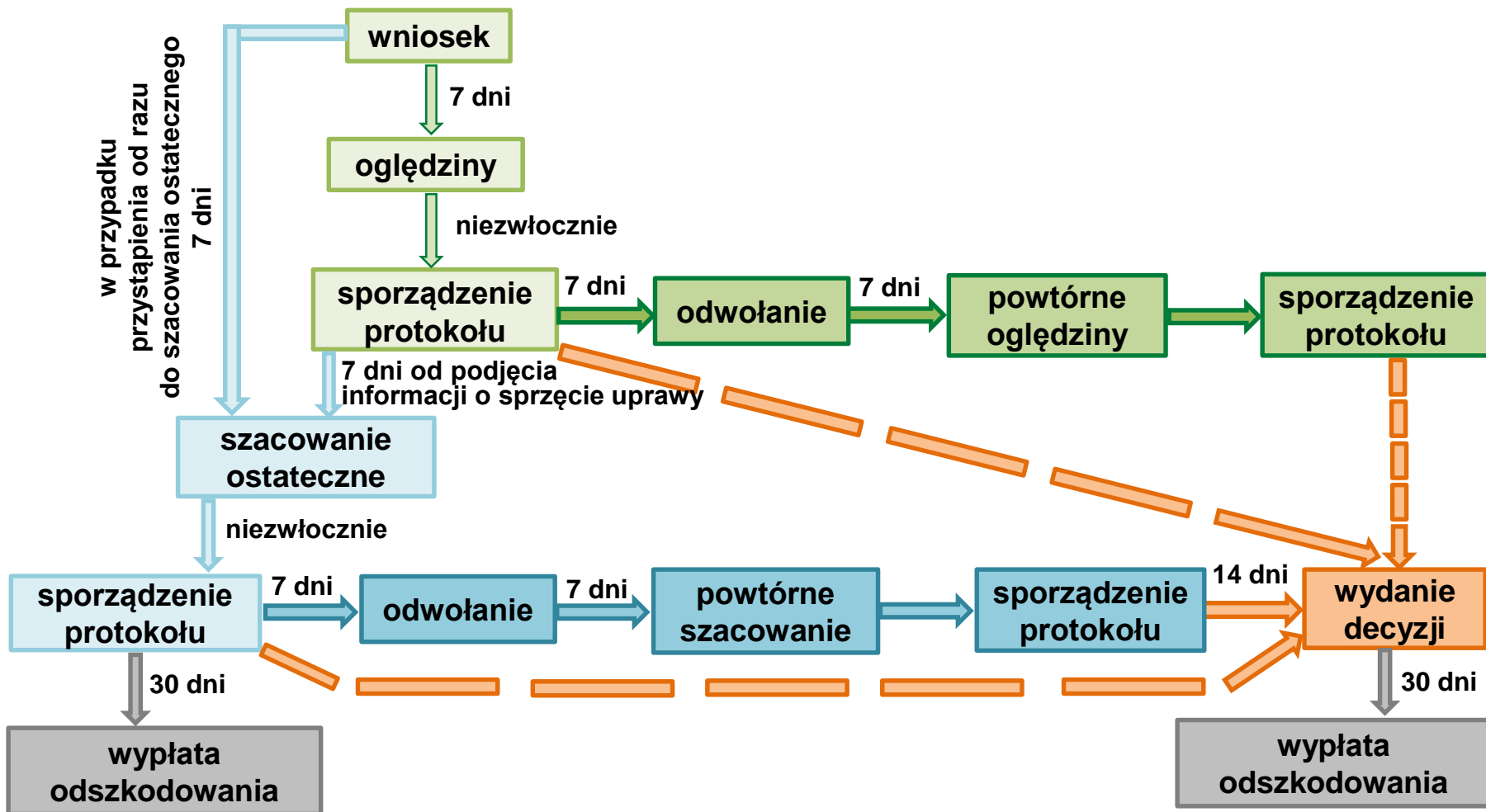
Odszkodowanie nie przysługuje:

- ✓ osobom, którym przydzielono grunty stanowiące własność Skarbu Państwa jako deputaty rolne na gruntach leśnych;
- ✓ posiadaczom uszkodzonych upraw lub plodów rolnych, którzy nie dokonali ich sprzętu w terminie 14 dni od dnia zakończenia okresu zbioru tego gatunku roślin w danym regionie, określonego przez sejmik województwa w drodze uchwały;
- ✓ posiadaczom uszkodzonych upraw lub plonów rolnych, którzy nie wyrazili zgody na budowę przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego urzędzeń lub wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom;
- ✓ za szkody nieprzekraczające wartości 100 kg żyta w przeliczeniu na 1 hektar uprawy;
- ✓ za szkody powstałe w plodach złożonych w sterty, stogi i kopce, w bezpośrednim sąsiedztwie lasu;
- ✓ za szkody w uprawach rolnych założonych z rażącem naruszeniem zasad agrotechnicznych;

Odszkodowanie nie przysługuje (cd):

- ✓ za szkody, powstałe na nieruchomościach, w odniesieniu do których właściciel albo użytkownik wieczysty złożył oświadczenie o zakazie wykonywania polowania, do dnia następującego po dniu:
  - a) w którym oświadczenie o zakazie wykonywania polowania zostało cofnięte albo
  - b) w którym organ właściwy do wydzierżawienia obwodu łowieckiego albo minister właściwy do spraw środowiska lub dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego dowiedział się o wygaśnięciu zakazu wykonywania polowania albo
  - c) zawiadomienia o cofnięciu oświadczenia o zakazie wykonywania polowania organu właściwego do wydzierżawienia obwodu łowieckiego albo ministra właściwego do spraw środowiska.

Odszkodowania za szkody powodowane przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną (łosie)

**Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe**

Dziękuję za uwagę